



HÉLÈNE

THAM

1843–1925

---

Sånger

för röst och piano

*Songs*

*for voice and piano*

Emenderad utgåva/Emended edition

# Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

## Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten treasures of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

**[www.levandemusikarv.se](http://www.levandemusikarv.se)**

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund  
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup  
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage  
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music  
Utgåva nr 354–362/Edition nos 354–362  
2014  
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv  
ISMN 979-0--706900-40-7

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.  
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.



## HELSNING.

Allegretto.

Sång.

Piano.

Med to - ner i - gen — jag nal - kas min

vän — och tan - ken den i - lar på to - ner - nas våg: Ej

hin - dras dess färd öf - ver skog, öf - ver fjärd, — den i - - -

- lar, den i - - - lar, den i - lar med fart, — med

*p*

*p*

*cresc.*

fart, den i - - - lar, att hin - na dig

snart. På snab - ba vin - dars böl - ja min tan - ke vill dig

föl - ja, den vill dig föl - ja, dig föl - ja dit bort!

Med to - ner i - gen - - jag nal - kas min

vän, med i lan - de fart de hin - na dig snart, de *p*

gläd - ja dig då, *cresc.* Du skall dem för - stå, de

*p*

gläd - ja dig då, *f* Du skall dem för - stå, *p* dem för -

stå, *pp* dem för - stå.

*cal.*

## SVANEN.

Lugnt.

Hör du hur de böl - jor små  
Snö - hvit sva - nen lugn och trygg

sval - pan - de mot stran - den slå? Kän - ner du hur  
gun - gar än på vå - gens rygg, Än hon sån - gen

ve - stans an - da vill med hjer - tats suck,  
lik sig svin - gar, präf - van - de,

vill med hjer - tats suck sig blan - da?  
präf - van - de de un - ga vin - gar,

med suck sig blanda?  
de un - ga vin - gar, Käl - lan por - lar  
Vill ej mer i

*p*  
löf - ven su - sa, su - sträng - ar -  
in - sjön va - ra, va - ra, Vill till

na - gre har - mo - niskt bru -  
hö - gre zo - ner fa -

1. sa. 2. ra.



*p*  
Så ock sång - en sträc - ker vin - gen

hän, dit in - gen, fäst vid tin - gen,

*cresc.*

lyf - tat har sin an - des flygt, lyf - tat har sin an - des

*p*

*rit.*

flygt.

*a tempo*

*dim.*

*pp*

*rit.*

## FRÅN NYA HEMMET.

Lifligt.

Långt från Er, från sprid - - da  
Stil - - - la sång! Må ljuft du

vän - ner, mi - na tan - - kar hin - na dock  
fly - ta, vid ac - - kor - - ders le - kan - de

*cresc.*  
Er. Frå - - gen ej hvad då - - jag  
dans; Dem, likt blom - - mor små, - - du

kän - ner, frå - - gen ej!  
kny - ta, blom - - mor små!

*p* *sempre legato*

*dim.*

Blott med to - ner svar jag ger  
Vi - ra så en en - - kel krans,

svar med to - - ner ger och det  
så en en - - - kel krans! To - ner,

sva - ret I för - stån, häls - nin - gen långt i -  
hjer - tats tol - kar små, vä - gen hit - ta bäst än -

*rit.*

från! I den för - stån?  
då till him - lens blå.

*rit.*

## ERINRAN.

Andante con moto.

*p*

Dig — jag min — nes i barn — doms —

år. Med spä — da hän — der du ly — ran

slår. *cresc.* Gu — da — gåf — van du re'n

*pp* *cresc.*

ti — digt fann, To — ner

\* Bågen justerad utan förändrad läsart.

star - ka du af ly - - ran vann. Dock all - tid af

Gif - varn dess ur - sprung jag för - nam Och all - tid till

Ho - nom, dess gen - ljud å - - ter - hann.

\*\* Gessl ändrat från G.

## FÅGELN.

Andantino.

*mf*  
Säg  
För -

mig du lil - la få - gel der mellan al - mens blad, hur  
rå - det är så rin - ga, din bo - ning är så trång, dock

*cresc.*  
kan du stän - digt sjun - ga och stän - digt va - ra glad? Hur  
ser du mot din hyd - da och sjun - ger hvar - je gång; Och

*cresc.*

*dim.*

kan, hur kan du stän - digt va - ra glad?  
glad, och glad, du sjun - ger hvar - je gång.

*dim.*

Jag dig hör hvar mor - - gon jag hör dig hvar - je qväll, men  
Du ju in - tet skör - - dar och in - tet kan du så, du

li - ka ren är stäm - man och to - nen li - ka säll.  
vet ej mor - gon - da - gen och är så nöjd än - då.

## UR STENS VISOR.

Andante tranquillo.

*p*

Rätt så, du lil - - le, fram - - åt, fram -

*p*

åt, fram - åt! Så him - len vil - - le just ha' vår

*mf*

stråt. Först kryp, du lil - - le, tills du kan



gå, Båd kung och snil - - le ha' bör - jat

så! Du går så trögt, du lil - - le,

rit. *f* *più lento.* hvar bör - jans tum. Att Gud sen vil - le ge -

*rit.* *f* *più lento.*

tid \_\_\_\_\_ och rum!

*a tempo p* *rit.*

## MED ETT ALBUM.

Moderato.

Då to - ner smyga till ditt ö - ra i från de  
 rym - der dit de hö - ra, grip dem ge - nast lätt vid  
 vin - gen, sök att fä - sta dem vid tin - gen, gif dem

form och gif dem drägt, Vet, det är en him - la -

slägt! Gif dem form, gif dem drägt, Vet, det är, det är en him.la

*f* *mf*

slägt! Gif dem form och gif dem drägt Vet, det

är, det är en him.la - slägt.

*rit.* *a tempo*

*rit.* *a tempo*

## TILL MIN MOR.

Andante tranquillo.

Ack! hur sa - ligt är det hjer - ta, som blott vill det Gud be - gär;  
 Fa - der, här åt Dig jag lem - nar kropp och själ och lif och allt,

In - gen om - sorg, in - gen smär - ta lif - vets dag i mör - ker klär.  
 Du mig gif - ver hvad det äm - nar, lär mig tro hvad Du be - fallt!

Trygg är vä - gen, Gud försva - rar, lugn är hvi - lan; Gud be - va - rar  
 Lär mig till Din kär - lek i - la, lär mig vid Din tro - het hvi - la,

sjä - len till sin him - melsro!  
 för mig till Din him - melsro!

1. 2.

## TILL EN VÄN.

Larghetto.

Hvar - för har du fått din pen - na,  
I hvars lyd - nad vill du fö - ra

hvar - till sån - gar - stäm - mans Gud, för att pri - sa och be - kän - na  
stif - tet som dig sång - mön ger? När dess hän - der har - pan rö - ra,

verl - dens för - ste, el - ler Gud? För att pri - sa och be - kän - na verl - dens för - ste,  
männ' en lju - sets en - gel ler? När dess hän - der har - pan rö - ra, männ' en lju - sets

1. el - ler Gud?  
engel ler?

2.

*f* *p* *pp rit.*

# Hélène Tham

Hélène Tham (1843–1925) tillhör skaran av kvinnliga pionjärer bland svenska tonsättare. Hon är typisk för dessa med sina goda ekonomiska omständigheter. I mönstret ingår också att dessa kvinnor fick medveten musikalisk stimulans under uppväxten, inte bara genom obligatoriska pianolektioner, utan framför allt genom deltagande i musikaliska salonger. För de komponerande kvinnorna var salongerna också forum, där egna verk kunde möta en insatt publik.

Hélène (Helena) Gustava Tham föddes i Stockholm. Hon var dotter till grosshandlaren Uno Murray och hans hustru Charlotte (f. Venus). Hélène Thams gudmor var sångerskan Jenny Lind som umgicks i familjen. Barnoms hemmet var fyllt av musik och litteratur. Båda föräldrarna musicerade, men skrev också lyrik som ibland tonsattes av dottern. Hennes start som tonsättare ägde följdriktigt rum under unga år.

Hon gifte sig 1864 med industrialisten och senare riksdagsmannen Vollrath Tham som också han var djupt musikintresserad. Paret fick inte mindre än nio barn. Makens yrkesverksamhet förde familjen till flera mindre bruksorter.

Hélène Tham var också verksam som pianolärare. Till hennes elever hörde Victor Wiklund (bror till tonsättaren och dirigenten Adolf Wiklund), vilken senare skulle bli professor i pianospel vid Musikkonservatoriet.

Uppgifterna om Hélène Thams komponerande är mycket knapphändiga. Eftersom en del av de bevarade autograferna är signerade med hennes flicknamn, vet vi att hon komponerade regelbundet före äktenskapet. Å andra sidan publicerades de tryckta verken när Hélène Tham var i 40–50-årsåldern, vilket säger att hon fortsatte sitt tonsättarskap, trots tidsslukande familjeplikter. Slutsatsen av dessa iakttagelser är att hon under en längre följd av år ägnade sig åt komponerande.

Av verkförteckningen framgår att hon uteslutande komponerade musik för mindre sammanhang, således inga verk som skulle ha krävt större resurser än de som fanns i hennes omgivning. Det finns därför grund för påståendet att åtminstone merparten av verken skrevs för att uppföras i privata sammanhang. Men hennes kompositioner har en räckvidd som sträcker sig långt utanför samtidens borgerliga salonger. De vittnar om en tonsättare som ville mer än att underhålla och skapa stämning. Många verk är fulla av uttryck, välskrivna och på en teknisk nivå som överstiger vad dåtidens amatörer klarade av.

*Gunnar Ternhag*

## Om utgåvan

Levande Musikarvs emenderade utgåvor är redaktionellt genomsedda och korrigerade utgåvor av tidigare tryck med kommentarer rörande rättelser och ändringar införda i form av fotnoter.

Förlagan är utgiven av Abr. Lundquist, Abr. L. 2825.

På omslaget står: ”Till mina syskon / Sånger för en röst och piano / af Hélène Tham född Murray / Stockholm / Abr. Lundquist”.

Tryckår: 1893.

# Hélène Tham

Hélène Tham (1843–1925) is one of the body of female pioneers among Swedish composers. She is typical of this group in that she came from a wealthy background. In this pattern, it is also characteristic for these women to receive deliberate musical stimulus during their formative years, not just through obligatory piano lessons, but also through participating in musical salons. For the female composers, the salons were also a forum for their own works to meet a conversant audience.

Hélène (Helena) Gustava Tham was born in Stockholm. She was the daughter of the wholesaler Uno Murray and his wife Charlotte (née Venus). Her godmother was the singer Jenny Lind, who was a friend of the family. Her childhood home was filled with music and literature. Both her parents played music, but also wrote lyrics that she sometimes put to music. Consistently, her beginnings as a composer took place during her early years.

In 1864, she married the industrialist and later parliamentarian Vollrath Tham, who also had a deep interest in music. The couple had no less than nine children. Her husband's activities led the family to several smaller industrial areas.

Tham was also active as a piano teacher. Among her students was Victor Wiklund, the brother of the composer and conductor Adolf Wiklund, who later became professor of piano at Musikkonservatoriet (The Royal Conservatory of Music).

Facts on Hélène Tham's composing are scant. Since some of her extant autographs are signed in her maiden name, we know that she regularly composed before marrying. On the other hand, her printed works were published when she was in her 40s and 50s, which means that she continued composing in spite of time-consuming family duties. It follows that she devoted herself to composing for many years.

From her body of works, it is clear that she exclusively composed for small gatherings, thus wrote no works that would have required greater resources than those in her immediate surroundings. There are grounds, therefore, to suggest that most of her works at least were written to be performed on private occasions. But her compositions have a breadth that stretches much further than the bourgeois salons of her day. They are a testament to a composer who wanted to do more than entertain and create an ambiance. Many of the pieces are full of expression, well-written and on a technical level that exceeds what the amateurs of the day could manage.

*Gunnar Ternhag*

*Trans. Martin Thomson*

## About the edition

Levande Musikarv's (Swedish Musical Heritage's) emendated editions are editorially revised and corrected versions of previously printed material, with comments on the corrections and amendments inserted as footnotes.

Originally published by Abr. Lundquist, Abr. L. 2825.

Text on the front page: "Till mina syskon / Sånger för en röst och piano / af Hélène Tham född Murray / Stockholm / Abr. Lundquist".

Year of publication: 1893.